

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR
UNITATEA DE POLITICI PUBLICE

Nr. 180359/ 09.07.2008

APROB
MINISTRUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR
VARUJAN VOSGANIAN

PROPUN APROBAREA
SECRETAR GENERAL
IOAN NICOLESCU

RAPORT DE EVALUARE
privind implementarea politicii publice „ Asigurarea stabilității sistemului
bancar și protejarea deponenților”

Prezentul raport de evaluare a fost întocmit conform structurii prevăzute de Hotărârea Guvernului nr.775/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central, cu modificările și completările ulterioare.

1. Denumirea politicii publice:

Asigurarea stabilității sistemului bancar și protejarea deponenților.

Instituția responsabilă pentru evaluarea politicii publice este Ministerul Economiei și Finanțelor – Direcția Unitatea de politici publice, pe baza datelor statistice furnizate de Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar.

Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar a avut o contribuție esențială la elaborarea raportului de evaluare privind implementarea politicii publice “Asigurarea stabilității sistemului bancar și protejarea deponenților”, prin deținerea și transmiterea la zi a datelor aferente indicatorilor utilizați în politica publică.

Datele furnizate se referă la:

- evoluția contribuției anuale a instituțiilor de credit în anii 2007 și 2008;
- evoluția contribuțiilor instituțiilor de credit la Fond și a capitalurilor proprii ale fondului în anii 2007 și 2008;
- evoluția plafonului de garantare în anii 2007 și 2008;
- evoluția depozitelor garantate și a numărului deponenților garantați;
- evoluția numărului instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor;
- volumul depozitelor totale la instituțiile de credit participante la fond.

2. Metodologia evaluării

Pentru elaborarea acestui raport de evaluare au fost folosite ca metode de colectare a datelor atât metoda calitativă cât și cea cantitativă, dintre acestea utilizându-se următoarele analize:

- analiza legislativă;
- analiza sectorială;
- analiza documentelor;
- studii de piață;
- articole din mass-media.

3. Indicatorii utilizați:

- cota contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit;
- numărul instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor;
- volumul contribuțiilor instituțiilor de credit la Fond;
- volumul capitalurilor proprii ale Fondului;
- plafonul de garantare;
- volumul depozitelor garantate;
- numărul deponenților garantați.

4. Realizarea obiectivelor în raport cu cele prevăzute în propunerea de politică publică¹

▪ Informații generale

La solicitarea Asociației Române a Băncilor, s-a pus în discuție reducerea contribuției anuale la un nivel optim având în vedere stabilitatea în prezent și în perspectiva

¹ În prezentul raport de evaluare s-au folosit date statistice secundare furnizate de Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar

următorilor ani a sistemului bancar, punct de vedere agreat și de Banca Națională a României care, în ședința Consiliului de administrație din 25 august 2005, a hotărât ca Fondul să analizeze posibilitatea reducerii nivelului contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestei cerințe, Fondul a fost inclus în cadrul Programului „Convergență”, program aflat sub egida Băncii Mondiale și în cadrul căruia Fondul a solicitat asistență în vederea determinării nivelului optim al cotei contribuției anuale a instituțiilor de credit, precum și al raportului dintre resursele financiare necesare ale acestuia și suma totală a depozitelor garantate aflate în evidența instituțiilor de credit participante la schema de garantare.

În baza studiului elaborat, s-a propus ca pentru anul 2006, având în vedere resursele financiare ale Fondului, nivelul liniilor de credit stand-by să fie echivalentul în lei al sumei de 150 milioane euro, iar cota de contribuție să fie de 0,2% (față de 0,4%, cât era prevăzut pentru anul 2006) din soldul total, în echivalent lei, reprezentând totalitatea depozitelor din categoria celor garantate în condițiile stabilite de lege aflate în evidența instituțiilor de credit la 31 decembrie 2005.

Cu privire la contribuțiile anuale care trebuiau plătite Fondului pentru anul 2007, acestea s-au calculat aplicând cota de 0,1% la baza de calcul a contribuției, iar începând cu anul 2008, cota contribuției anuale s-a convenit să fie stabilită de către Fond, cu aprobarea Băncii Naționale a României, pentru fiecare an de plată și să fie comunicată instituțiilor de credit până cel târziu la sfârșitul lunii februarie a anului de plată, cota contribuției anuale neputând depăși nivelul maxim de 0,5%.

▪ Acțiuni întreprinse

Conform planului de acțiune a fost aprobată **Ordonanța de urgență a Guvernului nr.23/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.280/2006.**

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.23/2006 a concretizat propunerile cuprinse în studiul Programului „Convergență” (program aflat sub egida Băncii Mondiale).

Actul normativ prevede următoarele:

- schimbarea politicii de finanțare a Fondului prin implementarea unei formule mixte de finanțare constând în reducerea cotelor contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit participante la Fond, concomitent cu suplimentarea resurselor financiare ale acestuia prin acordarea de către instituțiile de credit a accesului Fondului la linii de credit stand-by anuale astfel încât resursele proprii plus creditele respective să asigure un nivel adecvat al gradului-țintă de acoperire a expunerii sale, calculat ca raport între volumul resurselor financiare necesare ale Fondului și suma totală a depozitelor garantate,

- gradul-țintă de acoperire a expunerii stabilit pentru anul 2006,
- reducerea la jumătate a cotei contribuției anuale a instituțiilor de credit la Fond în anul 2006, de la 0,4 la sută la 0,2 la sută, și de la 0,3 la sută la 0,1 la sută în anul 2007,
- suma totală a liniilor de credit stand-by pentru anul 2006, care vor putea fi accesate numai în cazul falimentului unei instituții de credit.

▪ **Obiective stabilite**

Obiectiv general

Asigurarea unui nivel optim al contribuției instituțiilor de credit la Fondul de garantare în vederea menținerii stabilității sistemului bancar;

Obiective specifice

- reducerea contribuțiilor anuale ale băncilor la un nivel optim;
- completarea finanțării prin linii de credit stand-by acordate anual, în lei Fondului de instituțiile de credit autorizate să funcționeze în România, participante la Fond, proporțional cu cota fiecărei instituții de credit deținută în volumul total al depozitelor din categoria celor garantate în condițiile stabilite de lege, raportate Fondului la data de 31 decembrie a anului precedent celui în care se încheie convențiile de credit. (Tragerile din liniile de credit se efectuează, în conformitate cu prevederile din convențiile privind creditele stand-by, numai în cazul necesității completării resurselor financiare proprii ale Fondului în situația falimentului unei instituții de credit.)

▪ **Obiective realizate**

Cota contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit a avut un trend descendent în ultimii 5 ani:

- 2003-2004: 0,8%
- 2005: 0,5%
- 2006: 0,2%
- 2007: 0,1%
- 2008: 0,1% stabilită de către Fond pentru fiecare an de plată, cu aprobarea Băncii Naționale a României, în limita maximă de 0,5%.

Ca o consecință directă a reducerii cotei contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit, **evoluția contribuțiilor instituțiilor de credit** la Fond indică de asemenea un trend descendent în ultimii 4 ani, în timp ce resursele financiare ale Fondului au fost completate prin creșterea constantă a **capitalurilor proprii ale Fondului** în ultimii 6 ani.

	2003	2004	2005	2006	2007	30.04.2008
Contribuțiile						

instituțiilor de credit la Fond (mil. lei)	116,2	132,6	159,6	104,9	71,2	97,3
	2003	2004	2005	2006	2007	31.03.2008
Capitalurile proprii ale Fondului (mil lei)	282,3	381,3	536,0	685,3	806,3	905,0

Veniturile realizate în primul semestru al anului 2007, în sumă totală de 27,3 milioane lei, au fost cu 14% mai mari decât cele obținute în perioada corespunzătoare anului trecut. Această majorare a avut loc în condițiile reducerii ratei medii a dobânzii la plasamentele Fondului, fiind determinată de creșterea capitalului mediu investit în prima jumătate a anului 2007.

▪ **Instituții de credit participante la schema de garantare a depozitelor**

Instituțiile de credit autorizate de către Banca Națională a României să primească depozite de la public au obligația să participe la constituirea resurselor financiare ale Fondului prin plata de contribuții anuale și, dacă este cazul, de contribuții anuale majorate ori speciale în vederea efectuării plăților sub forma compensațiilor către deponenți, potrivit condițiilor și limitelor stabilite prin lege, în situația intrării în faliment a unei instituții de credit.

Excepție fac, începând cu data aderării României la Uniunea Europeană, sucursalele din România ale instituțiilor de credit având sediul în state membre ale Uniunii Europene.

La data de 31.03.2008 în schema de garantare a depozitelor din România este inclus un număr de 32 de instituții de credit participante la schema de garantare a depozitelor:

- 31 de bănci, persoane juridice române;
- 1 rețea cooperatistă de credit, actualmente Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP (casa centrală și cooperativele de credit afiliate).

▪ **Evoluția numărului instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor:**

	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.03.2008
Total instituții de credit participante la schema de garantare a depozitelor, din care :	38	39	40	38	32	32
- bănci,	29	31	33	31	31	31

persoane juridice române						
- sucursale ale băncilor străine	8	7	6	6	-	-
cooperative de credit – case centrale	1	1	1	1	1	1

▪ **Gradul de acoperire a expunerii fondului**

Fondul de garantare a depozitelor din sistemul bancar acordă compensații deținătorilor de depozite bancare, în caz de faliment al instituțiilor de credit, în limita unui plafon de 20.000 de euro/deponent.

Fondul putea acoperi din resursele sale financiare la 30 iunie 2007 plăți de compensații în cadrul plafonului de 20.000 euro/deponent pentru depozitele garantate ale persoanelor fizice și juridice, astfel:

- individual, la oricare instituție de credit dintr-un număr de 25 de instituții de credit (24 instituții de credit, persoane juridice române, și 1 sucursală a unei bănci străine);
- simultan, la un număr de 12 instituții de credit (11 instituții de credit, persoane juridice române, și o sucursală a unei bănci străine). Luând în calcul și suma totală a liniilor de credit stand-by, Fondul putea acoperi la 30 iunie 2007 plățile de compensații în cadrul plafonului de 20.000 euro/deponent pentru depozitele garantate ale persoanelor fizice și juridice astfel:
- individual la oricare instituție de credit dintr-un număr de 26 de instituții de credit (25 instituții de credit, persoane juridice române, și o sucursală a unei bănci străine);
- simultan la un număr de 15 instituții, 14 instituții de credit, persoane juridice române și 1 sucursală a unei bănci străine).

Fondul putea acoperi din sursele sale financiare la 30 septembrie 2007 plățile de compensații în cadrul plafonului de 20.000 euro/deponent pentru depozitele garantate ale persoanelor fizice și juridice, astfel:

- individual, la oricare instituție de credit dintr-un număr de 24 de instituții de credit (23 instituții de credit, persoane juridice române, și 1 sucursală a unei bănci juridice);
- simultan, la un număr de 12 instituții de credit (11 instituții de credit, persoane juridice române, și o sucursală a unei bănci străine).

Luând în calcul și suma totală a liniilor de credit stand-by, Fondul putea acoperi la 30 septembrie 2007 plățile de compensații în limita plafonului de 20.000 euro/deponent pentru depozitele garantate ale persoanelor fizice și juridice la același număr de instituții de credit ca și la 30 iunie 2007, cu excepția situației individuale unde numărul instituțiilor de credit acoperite s-a majorat cu 27, din care 26 de instituții de credit, persoane juridice române și o sucursală a unei bănci străine.

În cazul falimentului uneia dintre instituțiile de credit ale căror depozite garantate nu sunt acoperite în întregime, Fondul are obligația legală de a plăti compensații pentru toți deponenții garantați ai acelei instituții de credit, în acest scop urmând să apeleze și la alte surse financiare până la concurența sumelor necesare efectuării integrale a sumelor datorate.

▪ **Evoluția plafonului de garantare :**

Plafonul a fost majorat de la 1 ianuarie 2007, după ce, în 2006, cuantumul acestuia a fost de 15.000 de euro, astfel:

- Semestrul I 2003 : 11.846,9 lei (aproximativ 3.244 euro)²
- Semestrul II 2003 : 12.522,2 lei (aproximativ 3.245 euro)
- Semestrul I 2004 : 13.524,0 lei (aproximativ 3.329 euro)
- Semestrul II 2004 : 6.000 euro
- 2005 : 10.000 euro
- 2006 : 15.000 euro
- 2007 : 20.000 euro
- 2008 : 20.000 euro

Fondul garantează depozitele deținute de rezidenți și nerezidenți, în lei sau în valută convertibilă, inclusiv dobânda datorată. Plata compensațiilor se face în termen de trei luni de la data deschiderii procedurii falimentului instituției de credit. Fondul poate plăti compensații și după acest termen, dar nu mai târziu de trei ani de la data începerii efectuării plăților.

Pentru anul 2006, rata medie trimestrială a numărului deponenților garantați este de +5,0%, fiind de +5,4% pentru deponenții garantați persoane fizice și de -1,1% pentru deponenții garantați persoane juridice.

Până la 31 decembrie 2007, Fondul a efectuat plăți de compensații însumând 512,2 milioane RON pentru despăgubirea deponenților persoane fizice, la un număr de șase bănci care au intrat în faliment în perioada 1999-2003, al căror termen de 3 ani de la începerea plăților a expirat.

▪ **Volumul depozitelor totale la instituțiile de credit participante la Fond**

La 30 iunie 2007:

- circa 156 miliarde lei (49,8 miliarde euro);
- ritm de creștere de 73, 5% față de 30 iunie 2006 când totalul depozitelor a fost de circa 89, 9 miliarde lei;
- creșterea în semestrul I 2007 : 37% (suma totală a depozitelor la 31 decembrie 2006 a fost de circa 113, 9 miliarde lei) cu circa 10 p.p. mai mare decât creșterea în primele 6 luni ale anului 2006.

La 30 septembrie 2007:

- circa 176,6 miliarde lei (52,6 miliarde euro)
- ritm anual de creștere de 79,3%
- creșterea în primele 9 luni ale anului: 55,1%

Ritmul anual de creștere a depozitelor în valută a fost mai rapid decât cel al depozitelor în lei (+92,9%) iunie 2007 /iunie 2006 și +120,2% septembrie 2007/septembrie 2006 la depozitele în valută și +59,7% iunie 2007 /iunie 2006 și +51,6% septembrie/septembrie la depozitele în lei).

În ceea ce privește evoluția pe monede a depozitelor celor două categorii de titulari, persoane fizice și juridice, semestrul I 2007 este caracterizat de majorarea mai rapidă a depozitelor în lei comparativ cu cea a depozitelor în valută. Astfel dacă depozitele în lei au crescut cu 20,6% în cazul persoanelor fizice și cu 60% în cazul persoanelor juridice, variația semestrială a depozitelor în valută a fost de +12,3% pentru persoanele fizice și de +39,5% pentru persoanele juridice.

Trimestrul III 2007 a fost caracterizat de o situație deosebită, respectiv de o creștere mai accentuată a depozitelor în valută față de depozitele în lei în cazul ambelor categorii de deponenți. Depozitele în lei ale persoanelor fizice au înregistrat o creștere cu 5,1% în timp ce cele în valută au avut o variație trimestrială de +15,9%. În cazul persoanelor juridice, depozitele în lei s-au majorat cu 6,5% iar cele în valută au crescut cu 24,2%.

▪ **Structura depozitelor din punct de vedere a garantării acestora**

La 30 iunie 2007, 48,2% din totalul depozitelor erau depozite garantate de Fond, în sumă de 75,2 miliarde lei, restul reprezentând depozite negarantate (80,8 miliarde lei). Aceasta reprezintă o diminuare semnificativă (cu 10,1 p.p.) față de sfârșitul anului 2006, când ponderea depozitelor garantate în totalul depozitelor era de 58,3%.

La 30 septembrie 2007, 47,2% din totalul depozitelor erau depozite garantate în sumă de 83,4 miliarde lei, în timp ce depozitele negarantate însumau 93,2 miliarde lei.

▪ **Evoluția depozitelor garantate**

- ritm anual de creștere: +57,8% (iunie 2007/iunie 2006);
- variația în semestrul I 2007: +13,2%.

În primele 6 luni ale anului 2007, variația semestrială a depozitelor garantate denuminate în lei a fost devansată de cea a depozitelor garantate denuminate în valuta (+12,8% față de +13,8%).

- variația în trimestrul III 2007: +10,9%.

Și în trimestrul III 2007 s-a manifestat tendința de creștere mai rapidă a valorii totale a depozitelor garantate denuminate în valută față de depozitele garantate denuminate în lei (+16,1 față de 6,7%)

La 30 septembrie 2007 ponderea depozitelor garantate denuminate în lei în totalul depozitelor garantate reprezenta 53,2%, iar a celor denuminate în valută 46,8%.

▪ **Evoluția depozitelor garantate pe categorii de deponenți**

În structura depozitelor garantate, cele aparținând persoanelor fizice reprezentau 68,2% la finele lunii iunie 2007.

Depozitele garantate ale persoanelor juridice au înregistrat o creștere mai lentă decât cele ale persoanelor fizice, variația acestora în semestrul I 2007 fiind cu 13,8 p.p. mai mică decât cea a depozitelor garantate ale persoanelor fizice (+4,2% față de +18%).

Variația pe trimestrul III 2007 a fost de +9,4% în cazul depozitelor garantate ale persoanelor fizice și de +14% pentru depozitele garantate ale persoanelor juridice.

Relația este inversă în ceea ce privește evoluția depozitelor garantate ale persoanelor fizice și juridice pe monede.

Variații în semestrul I 2007:

- depozite garantate ale persoanelor fizice (lei): +21,3%;
- depozite garantate ale persoanelor fizice (valută): +14,3%;
- depozite garantate ale persoanelor juridice (lei): -1,9%;
- depozite garantate ale persoanelor juridice (valută): +13%;

Gap-ul dintre depozitele garantate denuminate în lei și cele denuminate în valută este în creștere în cazul persoanelor fizice și în scădere în cazul persoanelor juridice.

În trimestrul III 2007, s-au înregistrat următoarele variații ale depozitelor persoanelor fizice și juridice, pe monede de denominare:

- depozite garantate denuminate în lei ale persoanelor fizice : +5%;
- depozite garantate denuminate în valută ale persoanelor fizice: +14,9%;
- depozite garantate denuminate în lei ale persoanelor juridice: +10,3%;
- depozite garantate denuminate în valută ale persoanelor juridice: +18,6%;

Depozitele garantate denuminate în lei își mențin ponderea majoritară în totalul depozitelor garantate pentru ambele categorii de deponenți (53,1% în cazul persoanelor fizice și 53,5% în cazul persoanelor juridice).

▪ **Media mobilă a depozitelor garantate**

Depozitele garantate manifestă o tendință de creștere pe termen mediu, atât pentru cele denuminate în lei, cât și pentru cele denuminate în valută: rata medie trimestrială este de 7,5% pentru depozitele garantate denuminate în lei și de 16,6% pentru depozitele garantate denuminate în valută.

Pe categorii de deponenți, variațiile medii trimestriale sunt relativ apropiate: +11,2% în cazul depozitelor garantate ale persoanelor fizice și de +11,3% în cazul depozitelor garantate ale persoanelor juridice.

▪ **Numărul titularilor de depozite**

La 30 iunie 2007, numărul titularilor de depozite la instituțiile de credit participante la Fond reprezintă circa 98% din numărul titularilor de depozite la toate instituțiile de credit din România, aceeași pondere înregistrându-se și la 30 septembrie 2007. Pe ansamblul instituțiilor de credit participante la Fond, numărul deponenților la 30 iunie 2007 a fost de 17.264.893 persoane, în scădere cu 4,5% față de 31 decembrie 2006, evoluție determinată de reducere a numărului deponenților persoane fizice (-5,2%).

La 30 septembrie 2007, se înregistrau 17.067.526 deponenți, mai puțin cu 1,1% față de 30 iunie 2007 și cu 5,6% față de 31 decembrie 2006.

În trimestrul III 2007 cea mai accentuată scădere s-a înregistrat în ceea ce privește numărul deponenților persoane juridice (-10,3%) în timp ce numărul deponenților persoane fizice s-a diminuat ușor, cu doar 0,6%).

▪ Numărul titularilor de depozite garantate

La 30 iunie 2007, numărul titularilor de depozite garantate a fost de 17.094.733 persoane, în creștere cu 9,7% față de 31 decembrie 2006 (spor absolut de peste 1,5 milioane persoane), evoluție determinată, în principal, de creșterea numărului deponenților garantați persoane juridice, s-a majorat în trimestrul I 2007 cu 3,8%.

Ponderea numărului deponenților garantați în numărul total al deponenților instituțiilor de credit participante la Fond a fost de 99% la finele semestrului I 2007, rămânând constantă și la 30 septembrie 2007.

La 30 septembrie 2007, erau 16.897.152 deponenți garantați, cu 197.581 deponenți mai puțin față de 30 iunie 2007 (-1,2%).

În trimestrul III 2007, s-a înregistrat o reducere mai rapidă a numărului deponenților garantați persoane juridice (-7%), în timp ce numărul deponenților garantați persoane fizice a cunoscut o diminuare cu 0,9%.

La 30 iunie 2007, 99,2% dintre deponenții garantați aveau depozite cu valori mai mici sau egale cu plafonul de garantare (99,4% în cazul persoanelor fizice și 92,2% în cazul persoanelor juridice).

La 30 septembrie 2007, 99,1% dintre deponenții garantați aveau depozite cu valori mai mici sau egale cu plafonul de garantare (99,3% în cazul persoanelor fizice și 94,5% în cazul persoanelor juridice).

▪ Depozitul mediu

La 30 iunie 2007, depozitul mediu nominal la instituțiile de credit participante la Fond era de 9,0 mii lei (+43,5% față de 31 decembrie 2006), în cazul persoanelor fizice fiind de 3,2 mii lei (+23% față de 31 decembrie 2006), în timp ce în cazul persoanelor juridice s-a ridicat la 108,0 mii lei (+38,1% față de 31 decembrie 2006).

La finele trimestrului III 2007, depozitul mediu nominal a ajuns la 10,3 mii lei (+14,4% față de 30 iunie 2007 și +63,5% față de 31 decembrie 2006). Depozitul mediu aferent categoriei deponenților persoane fizice a fost de 3,5 mii lei (+9,4% față de 30 iunie 2007), în timp ce pentru deponenții persoane juridice a ajuns la 138,3 mii lei (+28,1% față de 30 iunie 2007).

▪ **Depozitul garantat mediu**

La sfârșitul semestrului I 2007, depozitul garantat mediu a fost de 4,4 mii lei (+3,3% față de 31 decembrie 2006), în cazul persoanelor fizice fiind de 3,2 mii lei (+7,2% față de 31 decembrie 2006), în timp ce în cazul persoanelor juridice s-a ridicat la 28,6 mii lei (+0,4% față de 31 decembrie 2006).

La 30 septembrie 2007, depozitul garantat mediu a fost de 4,9 mii lei (+11,4% față de 30 iunie 2007). Depozitul garantat mediu aferent categoriei deponenților persoane fizice a fost de 3,5 mii lei (+9,4% față de 30 iunie 2007), în timp ce pentru deponenții persoane juridice a ajuns la 35,0 mii lei (+22,4% față de 30 iunie 2007).

▪ **Gradul de concentrare a depozitelor totale și a celor garantate**

Gradul de concentrare a depozitelor totale la instituțiile de credit participante la Fond: la sfârșitul semestrului I 2007, 73,7% din volumul total al depozitelor era concentrat în 7 instituții de credit, adică în 21,9% din numărul total al instituțiilor de credit participante la Fond la 30 iunie 2007, reflectând o ușoară reducere a gradului de concentrare față de finele anului 2006.

Gradul de concentrare a depozitelor garantate la 30 iunie 2007, 81,3% din volumul total al depozitelor garantate era concentrat în 7 instituții de credit.

▪ **Gradul de concentrare a titularilor de depozite și de depozite garantate**

Gradul de concentrare a titularilor de depozite la instituțiile de credit participante la Fond:

- semestrul I 2007: 88,35% dintre deponenți erau clienții unui număr de 7 instituții de credit (21,9% din numărul total al instituțiilor de credit participante la Fond la 30 iunie 2007);

Gradul de concentrare a titularilor de depozite garantate:

- semestrul I 2007: 88,42% dintre deponenții garantați erau clienții unui număr de 7 instituții de credit (21,9% din numărul total al instituțiilor de credit participante la Fond la 30 iunie 2007).

Se înregistrează o reducere a concentrării față de 31 decembrie 2006 atât în cazul titularilor de depozite, cât și în cel al titularilor de depozite garantate.

Calculând și coeficientul normalizat Onicescu-Herfindahl, rezulta o creștere a gradului de omogenizare în ambele situații, ceea ce susține tendința de orientare a structurii pieței bancare către un model monopolistic.

▪ **Evoluția depozitelor garantate și a numărului deponenților garantați**

Evoluția depozitelor garantate și a numărului deponenților garantați (persoane fizice și persoane juridice) indică o creștere constantă în ultimii 6 ani, indicând faptul că reducerea cotei contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit nu a avut impact negativ asupra celor 2 indicatori măsurați :

	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.03.2008
Volumul total al depozitelor garantate (mil. lei), din care:	18.226	31.320,7	44.326,1	69.686,5	96.835,8	103.317,0
- depozitele garantate ale persoanelor fizice (mil. lei)	18.226	23.516,5	30.550,9	45.860,2	65.395,5	70.699,8
- depozitele garantate ale persoanelor juridice (mil. lei)	-	7.804,2	13.775,2	23.826,3	31.440,3	32.617,2
Numărul deponenților garantați, din care:	7.927.919	9.949.984	12.030.837	15.846.302	17.390.801	17.651.153
- persoane fizice	7.927.919	9.441.138	11.177.311	15.027.380	16.585.770	16.801.826
- persoane juridice	-	508.846	853.526	818.922	805.031	849.327

5. În anexă sunt prezentate rezultatele studiului de piață realizat de Metro Media Transilvania în primul semestru al anului 2007 pentru Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar cu privire la comportamentul, factorii de influență, evoluția și perspectivele economisirii.

6. Concluzii

- Reducerea cotei de contribuție a avut **efecte pozitive** în sensul:
 - reducerii efortului financiar al instituțiilor de credit participante la Fondul de garantare a depozitelor, cu consecințe favorabile în procesul de economisire, prin diminuarea costurilor aferente operațiunilor desfășurate de instituțiile de credit, respectiv posibilitatea creșterii dobânzilor bonificate de acestea pentru depozitele atrase;
 - sporirii sumelor aferente impozitelor datorate de instituțiile de credit (având în vedere că, potrivit prevederilor legale, contribuțiile anuale plătite de instituțiile de credit sunt recunoscute drept cheltuieli deductibile din punct de vedere fiscal, prin reducerea acestora s-a înregistrat o influență pozitivă din punct de vedere fiscal).
- Depozitele garantate manifestă o tendință de creștere pe termen mediu, atât pentru cele denominate în lei, cât și pentru cele denominate în valută.

- Nivelul minim de garantare, stipulat de Directiva 94/19/EC a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind schemele de garantare a depozitelor a fost atins, acesta reprezentând suma de 20.000 de euro.
- Neaprobarea în regim de urgență a prevederilor cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.23/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, ar fi avut un impact nefavorabil atât asupra beneficiarilor și deponenților politicii publice cât și un impact fiscal nefavorabil asupra bugetului de stat.

7. Difuzare

Prezentul raport de evaluare a fost transmis în vederea formulării de observații și propuneri:

- Direcției Generale de Trezorerie și Datorie publică, care a comunicat avizul prin adresa nr. 434532 din data de 11.06.2008;
- Băncii Naționale a României, Direcția Stabilitate Financiară, care a comunicat avizul prin adresa nr. 120190 din data de 09.07.2008.

După aprobare, raportul va fi transmis Secretariatului General al Guvernului - Direcția Politici Publice.

**DIRECTOR
ANCA MARICA**

Elaborat: **Maria Bulai**
Manager public

Rezultatele studiului de piață realizat de Metro Media Transilvania pentru Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, în primul semestru al anului 2007, cu privire la comportamentul, factorii de influență, evoluția și perspectivele economisirii.

Segmentul de populație vizat: persoanele fizice în vârstă de peste 18 ani, din mediul urban și rural.

Eșantion: 2.023 subiecți.

Eroarea maximă tolerată: +/-2,2%.

▪ **Aspecte generale**

Cât de mulțumit sunteți în general de situația financiară de care dispuneți? Acordați o notă de la 1 la 10, unde 1=total nemulțumit, iar 10=total mulțumit

13%	6%	11%	12%	18%	11%	12%	7%	2%	2%	5%
TN	2	3	4	5	6	7	8	9	TM	NA

TN = total nemulțumit

TM = total mulțumit

NA= nu pot aprecia

Scorurile cele mai mari sunt obținute în Moldova și Oltenia, în rândul persoanelor cu studii superioare, cu venituri personale și familiale ridicate având un statut ocupațional ridicat.

La polul opus, **un nivel ridicat de insatisfacție** se înregistrează în rândul persoanelor cu studii elementare, cu un statut ocupațional scăzut, cu venituri personale și ale gospodăriei reduse. Totodată, se constată că respondenții din Banat sunt într-o mai mare măsură nemulțumiți de propria situație financiară în condițiile în care au un venit personal și familial mai ridicat decât cel al respondenților din Moldova și Oltenia.

Cum este situația financiară de care dispuneți în prezent comparativ cu cea de acum un an (mult mai bună/ mai bună/ aproximativ la fel/ ceva mai proastă/ mult mai proastă/ nu pot aprecia)?

mult mai bună	mai bună	aproximativ la fel	ceva mai proastă	mult mai proastă	nu pot aprecia
2%	21%	48%	16%	8%	5%

Ușor mai ridicată a fost proporția subiecților care **au apreciat negativ evoluția situației financiare** din ultimul an, 24% considerând că evoluția s-a înrăutățit, față de 23% care au apreciat că situația financiară a fost mai bună în timp ce 48% au apreciat ca aceasta nu s-a modificat.

Cum este situația financiară de care dispuneți în prezent comparativ cu cea de acum un an (mult mai bună/ mai bună/ aproximativ la fel/ ceva mai proastă/ mult mai proastă/ nu pot aprecia)?

mult mai bună	mai bună	aproximativ la fel	ceva mai proastă	mult mai proastă	nu pot aprecia
3%	25%	44%	9%	7%	12%

Așteptările pentru anul viitor sunt ușor mai optimiste: 28% prognozează o îmbunătățire în plan financiar față de 16% care estimează că situația financiară personală se va deprecia.

Câtă încredere aveți în bănci/ bursa/ fonduri de investiții/ societăți de asigurări/ fonduri de pensii private?

Bănci		Bursă		Fonduri de investiții		Societăți de asigurări		Fonduri de pensii private	
deloc, foarte puțină, puțină	multă, foarte multă	deloc, foarte puțină, puțină	multă, foarte multă	deloc, foarte puțină, puțină	multă, foarte multă	deloc, foarte puțină, puțină	multă, foarte multă	deloc, foarte puțină, puțină	multă, foarte multă
49%	43%	65%	15%	66%	14%	60%	25%	60%	23%

Încrederea “multă și foarte multă” a subiecților variază de la 43% în cazul băncilor până la 14% - 15% în cazul bursei și al fondurilor de investiții. De menționat că încrederea în bursa și fonduri de investiții este de aproape două ori mai mare (24%- 26%) în rândul celor care au achiziționat în ultimul an unități de investiții.

Cum considerați că a evoluat stabilitatea sistemului bancar în ultimii doi ani?

s-a îmbunătățit	a rămas la fel	s-a înrăutățit	nu pot aprecia
31%	33%	12%	24%

Stabilitatea sistemului bancar a cunoscut în ultimii doi ani o îmbunătățire în opinia a 31% din cei intervievați, în timp ce 12% apreciază că aceasta s-a înrăutățit, 33% că s-a menținut la fel, iar 24% nu și-au exprimat nici o opinie.

Considerați că odată cu integrarea în Uniunea Europeană veți economisi mai mult, la fel sau mai puțin?

mai mult	la fel	mai puțin	nu pot aprecia
9%	36%	28%	27%

În opinia majorității respondenților, integrarea României în Uniunea Europeană nu ar încuraja economisirea.

Majoritatea celor care apreciază că vor economisi mai mult după integrarea României în Uniunea Europeană sunt persoane tinere, salariați, cei de naționalitate română, preponderent transilvaneni și dobrogeni.

▪ **Evaluarea siguranței și profitabilității principalelor forme de economisire**

Cărei forme de economisire i-ați acorda nota maximă din punct de vedere al siguranței?

	<i>procente</i>
depozite la bănci	22
certIFICATE DE DEPOZIT	14
carnete CEC	18
conturi curente	17
valută, dolari	10
valută euro	12
păstrarea banilor în casă	13
obligațiuni, certificate de trezorerie ,titluri de stat	12
bunuri imobiliare	30
metale prețioase, aur	22
acțiuni/ unități de investiții ale fondurilor mutuale	7
asigurări de viață simple	7
pensii private	8
asigurări de viață cu investiții	5
împrumutat bani cu dobândă, (camătă)	3
investiția în obiecte de artă	12

Atât din punct de vedere al siguranței, cât și al profitabilității, respondenții apreciază că cele mai sigure și profitabile investițiile imobiliare. La polul opus se situează camăta ca formă de economisire.

▪ **Economisire**

Daca anul acesta ați lichidat un cont sau depozit, ce ați făcut cu suma respectivă de bani?

am depus în alte forme de economisire /investire	am cheltuit-o pe bunuri, servicii	altceva	nu pot aprecia
23%	59%	15%	3%

Ponderile au fost calculate pentru categoria respondenților care au lichidat un cont sau depozit.

Dintre cei care au lichidat un cont/depozit în primele șase luni ale anului 2007, 59% au cheltuit banii pe bunuri și servicii, în timp ce 23% i-au depus în alte forme de economisire sau investire.

Reușiți să economisiți ușor, fără restrângeri de la alte cheltuieli/ relativ ușor, cu restrângeri de la alte cheltuieli/ relativ greu, cu multe restrângeri de la alte cheltuieli/ greu, cu foarte multe restrângeri de la alte cheltuieli?

	<i>procente</i>
reușesc să economisesc ușor, fără restrângeri de la alte cheltuieli	2
reușesc să economisesc relativ ușor, cu restrângeri de la alte cheltuieli	11
reușesc să economisesc relativ greu, cu multe restrângeri de la alte cheltuieli	18
reușesc să economisesc greu, cu foarte multe restrângeri de la alte cheltuieli	19
nu reușesc să economisesc niciodată	44
nu pot aprecia	6

În ce privește efortul depus pentru a economisi, numai 2% dintre cei intervievați admit că pot economisi fără eforturi foarte mari, un respondent din 9 declară că reușește să economisească relativ ușor, în timp ce 18-19% dintre respondenți consideră că reușesc să economisească greu și foarte greu, iar 44% nu reușesc să economisească.

Variante de răspuns	Media venitului Personal [lei]	Media venitului gospodăriei/membru [lei]
Reușesc să economisesc ușor	2.191	1.162
Reușesc să economisesc relativ ușor	1.119	738
Reușesc să economisesc relativ greu	883	494
Reușesc să economisesc foarte greu	667	383
Nu reușesc să economisesc niciodată	519	359

Regiune	Raportul dintre numărul celor care reușesc să economisească ușor și relativ ușor și cei care nu reușesc să economisească niciodată
București	59%
Dobrogea	57%
Transilvania	44%
Crișana-Maramureș	42%
Banat	30%
Muntenia	22%
Moldova	16%
Oltenia	13%

Care sunt principalele motive pentru care economisiți bani?

procente

Achiziționare automobil	4
Achiziționare locuință	7
Achiziționare bunuri	15
Agricultură	1
Ajutor copii/rude	19
Bani pentru bătrânețe/inmormântare	5
Cheltuieli personale	3
Concedii/vacanțe/calătorii	7
Investiții	6
Investiții în locuință/renovare	7
Pentru neazuri	0,3
Pentru nunta copiilor	0,4
Pentru situații neprevăzute	6
Pentru un nivel de trai decent	3
Plata datoriilor/creditelor	1
Pornirea unei noi afaceri	0,3
Probleme de sănătate/medicamente	9
Rechizite	0,5
Siguranța zilei de mâine	8
Cheltuieli cotidiene	1
Zile negre	3
Altceva	9
Fără un motiv anume procente	13

Pe ce perioadă preferați să economisiți?

procente

mai mult de un an	20%
un an	20%
6 luni	16%
3 luni	14%
1 lună	16%
nu pot aprecia	14%

În privința perioadei de economisire remarcăm o distribuție relativ uniformă a ponderilor pentru cele 5 perioade avute în vedere, valorile variind de la 14% la 20%.

Care este valoarea medie a sumei de bani pe care reușiți să o economisiți lunar?

procente

maxim 50 lei	26
51-100 lei	22
101-150 lei	10
151-200 lei	8
201-250 lei	3
251-300 lei	4
301-400 lei	2
401-500 lei	3

501-800 lei	2
801-1000 lei	1
peste 1000 lei	2
nu pot aprecia	17

Sumele economisite lunar se încadrează, în cazul a aproape jumătate dintre cei care economisesc, pâna la plafonul de 100 lei, numai 5% dintre cei care economisesc reușind să pună deoparte mai mult de 500 lei.

Comparativ cu 2006, în 2007 ați reușit să economisiți lunar, în medie, o sumă de bani mai mare, mai mică sau aproximativ egală?

	<i>procente</i>
nu pot aprecia	16%
aproximativ egală	59%
mai mare	17%
mai mică	8%

Față de 2006, tendința este de creștere a sumelor economisite, cei care reușesc să economisească mai mult adăugând lunar, în medie, circa 260 lei față de suma economisită anul trecut, în timp ce cei care economisesc mai puțin față de anul trecut și-au redus economiile lunare, în medie, cu aproximativ 120 lei.

Preferăți să economisiți în lei sau valută? În ultimul caz, ce valută preferați?

	<i>procente</i>
valută, altă monedă	0,2%
valută dolari	1%
nu pot aprecia	5%
valută, euro	8%
lei	86%

Preferințele de economisire vizează într-o mai mare măsură leul, în detrimentul celorlalte valute.

Ce forme de economisire ați utilizat în ultimul an?

	<i>procente</i>
depozite în lei	21,3
depozite în euro	4,3
depozite în USD	1,1
depozite în alte valute	0,2
certIFICATE DE DEPOZIT SAU CARNETE DE ECONOMII IN LEI	2,2
certIFICATE DE DEPOZIT SAU CARNETE DE ECONOMII IN EURO	0,4
certIFICATE DE DEPOZIT SAU CARNETE DE ECONOMII IN USD	0,1
certIFICATE DE DEPOZIT SAU CARNETE DE ECONOMII IN ALTE VALUTE	0,1

cont curent in lei	11,9
cont curent in euro	2,3
cont curent in USD	0,7
cont curent in alte valute	0,8
păstrarea banilor în casă	33,2
card de debit	8,8
contract de economisire și creditare pentru domeniul locativ	0,7
unități de investiții ale fondurilor mutuale	0,7
acțiuni	2,3
bonuri, certificate de Trezorerie, titluri de stat	0,7
obligațiuni ale firmelor	0,6
obligațiuni municipale	0,3
asigurări de viață	4,5
pensii private	2,2
bunuri imobiliare	5,8
metale prețioase, aur	5,2
împrumutat bani cu dobândă (camata)	1,9
investiții în obiecte de artă	0,9

Ce forme de economisire intentionati sa utilizati în urmatorul an?

	<i>procente</i>
depozite în lei	25,8
depozite în euro	6,8
depozite în USD	2,4
depozite în alte valute	0,6
certificate de depozit sau carnete de economii in lei	2,3
certificate de depozit sau carnete de economii in euro	0,7
certificate de depozit sau carnete de economii in USD	0,8
certificate de depozit sau carnete de economii in alte valute	0,7
cont curent in lei	14,7
cont curent in euro	3,1
cont curent in USD	0,7
cont curent in alte valute	0,3
pastrarea banilor în casa	26,2
card de debit	8,2
contract de economisire și creditare pentru domeniul locativ	0,9
unitati de investiții ale fondurilor mutuale	1,0
acțiuni	2,7
bonuri, certificate de Trezorerie, titluri de stat	1,0,
obligațiuni ale firmelor	0,3
obligațiuni municipale	0,5
asigurări de viață	5,1
pensii private	5,2

bunuri imobiliare	7,0
metale prețioase, aur	5,2
împrumutat bani cu dobândă (camata)	2,3
investiții în obiecte de artă	1,7

Principalele forme de economisire în ultimul an au fost păstrarea banilor în casă, folosită de o treime dintre români (33%), urmată de depozitele bancare în lei, utilizate de 21% dintre cei intervievați, și conturile curente în lei, menționate de 11% dintre subiecți.

Instrumentele bancare în lei sunt utilizate de circa 28% dintre cei intervievați. Instrumentele financiare în valută indică orientarea românilor spre euro, în detrimentul dolarului american sau al altor valute.

Instrumentele de economisire în lei sunt alese într-o mai mare măsură de cei care reușesc să economisească ușor și relativ ușor, de cei care fac economii pe termen lung și de cei cu venituri ale gospodăriei foarte mari (peste 1.000 lei/membru).

Cei care preferă într-o mai mare măsură **depunerile în euro** fac parte din aceleași categorii, la care se adaugă și cei cu venituri ale gospodăriei mari (751-1.000 lei/membru) și cei din Crisana-Maramures.

Depunerile în dolari americani sunt regăsite într-o mai mare măsură în rândul celor cu venituri ale gospodăriei mari și foarte mari, care economisesc ușor și relativ ușor, precum și în rândul dobrogenilor.

În ceea ce privește **perspectivele de economisire pentru anul viitor**, circa 43% din intervievați au declarat că intenționează să utilizeze un produs bancar (depozit la termen, certificat de depozit sau cont curent) denominat în lei, 10,6% vor efectua depuneri în euro, în timp ce 3,9% vor economisi în dolari americani, iar 2,6% în alte valute.

Ce aspecte considerați că ar fi cele mai importante atunci când alegeți o bancă?

	<i>procente</i>
Publicitatea făcută unor servicii, băncii 10	10
Încrederea în banca respectivă	29
Calitățile personalului (amabilitatea, profesionalism)	21
Garanțiile / siguranța oferite de bancă	40
Nivelul dobânzilor	42
Facilitățile oferite clienților fideli	24
Accesibilitatea / existența unor sedii în apropiere	19
Marimea comisioanelor practicate	34
Experiența personală cu banca, o colaborare anterioară	19
Diversitatea serviciilor oferite	19
Recomandarea cuiva	15
Renumele băncii	21

Accesibilitatea și flexibilitatea produselor oferite	21
---	-----------

Datele ne indică o importanță mai ridicată a unor criterii de evaluare pragmatică a riscurilor și beneficiilor (nivelul dobânzilor, garanțiile/siguranța oferite de bancă, mărimea comisioanelor (practicate) în raport cu publicitatea, recomandările făcute de o altă persoană sau alte criterii secundare (diversitatea serviciilor oferite de bancă, existența unor sedii în apropiere).

▪ **Garantarea depozitelor bancare**

În momentul în care ați deschis un cont sau depozit bancar, vi s-a spus ceva despre modul în care vă sunt garantate depunerile?

	<i>procente</i>
Da	28%
Nu	13%
nu am deschis vreodată un cont sau depozit bancar	47%
nu pot aprecia	12%

Rezultatele studiului ne indică o informare slabă a subiecților în ceea ce privește garantarea depozitelor bancare.

Dintre respondenții care au deschis un cont/depozit bancar (53% din numărul total al celor intervievați), mai mult de jumătate (28%) au primit informații despre garantarea sumelor depuse.

Cum ați intrat prima dată în posesia acestor informații?

	<i>procente</i>
am cerut eu informații	31%
mi le-au oferit reprezentanții băncii, fără a le cere eu	58%
erau afișate la sediul băncii	8%
nu pot aprecia	3%

În cele mai multe situații (58%), aceste informații au fost oferite de reprezentanții băncii, fără a fi cerute în prealabil de către clienți, în timp ce în 31% din cazuri informațiile au fost solicitate de către depunători.

Ponderile sunt calculate pentru categoria respondenților care au cunoștința de garantarea depunerilor lor.

Ne puteți spune care este nivelul aproximativ al plafonului de garantare, exprimat în euro?

	<i>procente</i>
maxim 500 euro	27,3%
501-1000 euro	6,1%
1001-2000	4,0%
2001-4000	7,1%

4001-8000	15,1%
8001-16000	9,1%
16001-32000	13,1% (10% dintre cei care au precizat o valoare au indicat suma de 20.000 euro)
peste 32000	18,25

În privința plafonului de garantare, numai 5% dintre cei intervievați au declarat că știu care este valoarea acestuia.

Din rândul celor care au afirmat că ar cunoaște valoarea plafonului de garantare, numai 10% au răspuns corect, indicând suma de 20.000 euro.

Din câte știți dvs., există vreo instituție care se ocupă cu garantarea depozitelor bancare ?

	<i>procente</i>
da	18%
nu	72%
nu pot aprecia	10%

Numai 10% dintre cei care au știut de existența unei instituții de garantare a depozitelor bancare au știut numele corect al acesteia, cea mai frecventă confuzie fiind cu Banca Națională a României.

Notorietatea asistată a Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar este de circa 18% din totalul celor intervievați, fiind mai ridicată în rândul celor cu venituri mari, cu studii superioare și cu un statut ocupațional ridicat.

▪ Informare

În ce măsură vă interesează informații privind depozitele bancare, dobânzile, garantarea depozitelor, alte forme de economisire/investire?

	<i>procente</i>
foarte mult	4%
Mult	10%
Mediu	20%
Putin	13%
foarte puțin	18%
Deloc	42%
nu pot aprecia	11%

Interesul pentru piața bancară se asociază într-o mare măsură cu efortul de economisire perceput – cu cât indivizii economisesc mai ușor, cu atât devin mai interesați de modalitățile formale, instituționalizate de economisire.

Cât de des vă informați în privința problemelor economico-financiare din următoarele surse?

	Zilnic	De câteva ori pe	De câteva ori pe lună	O dată pe lună sau	Deloc
--	---------------	-------------------------	------------------------------	---------------------------	--------------

		săptămâna		mai rar	
Televiziune	23	19	12	15	29
Presă scrisă	6	14	15	16	45
Radio	8	13	12	14	50
Internet	3	5	5	7	76

Se constată că informațiile despre instrumentele bancare provin cel mai des din emisiunile televizate, 23% dintre respondenți aflând zilnic informații despre piața bancară de la televiziune.

▪ Surse de venit

Care au fost sursele de venit personale în 2006?

	<i>procente</i>
salariu	42,9
pensie de stat pentru vechime în muncă	22,9
pensie de handicap, boală, veteran, urmaș	7,5
dobânzi obținute din depozite bancare	1,3
profituri dintr-o afacere	3,5
venituri bănești din propria producție agricolă	7,1
bani primiți de la rude plecate definitiv sau temporar în străinătate	1,5
venituri din munca de zilier/ocasionale	5,6
venit pe convenție civilă/contract colaborare	1,6
concediu de maternitate	0,7
pensie alimentară sau bani de la părinți/alte persoane	0,8
pensie CAP	5,1
venit din investiții, economii sau chirii de la proprietăți	1,0
burse de studiu și pregătire	0,5
niciuna	6,8
activități neagricole pe cont propriu autorizate	1,5
asistența socială	0,9
dobânzi obținute din împrumuturi (camată)	0,2
donății	0,4
alte surse	7,5

Procentele au fost calculate la nivelul întregului eșantion.

Principala sursă de venit a celor intervievați a fost salariul (43%), urmat de pensia pentru vechime în muncă (23%), cea de handicap, boală, veteran, urmaș (8%) și pensia CAP (5%).

Care au fost sursele de venit ale gospodăriei în 2006?

	<i>procente</i>
salariu	61,8
pensie de stat pentru vechime în muncă	32,9

pensie de handicap, boală, veteran, urmaș	12,1
dobânzi obținute din depozite bancare	2,1
profituri dintr-o afacere	15,2
venituri bănești din propria producție agricolă	10,4
bani primiți de la rude plecate definitiv sau temporar în străinătate	3,9
venituri din munca de zilier/ocasionale	7,9
venit pe convenție civilă/contract colaborare	2,8
concediu de maternitate	1,4
pensie alimentară sau bani de la părinți/alte persoane	1,4
pensie CAP	8,3
venit din investiții, economii sau chirii de la proprietăți	1,4
burse de studiu și pregătire	1,2
alocație pentru copii	17,2
niciuna	0,3
activități neagricole pe cont propriu autorizate	2,1
asistență socială	1,4
dobânzi obținute din împrumuturi (camată)	0,2
donatii	0,5
alte surse	15,7

Procente calculate la nivelul întregului eșantion

La nivelul gospodăriei crește ponderea pentru sursele provenind din salariu (62%), pensie pentru: vechime în muncă (33%), handicap, boală (12%) sau de CAP (8%).